



## **Polyanthea Sacra**

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

**Spanner, Andreas**

**Augustae Vindelicorum, 1702**

§. 10. Religiosi mali.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

ni, vocatur, in secundo adventu *vir* tantum dicitur. Si tertio apparuisset; timeo, ne spectrum vocaretur. Si semel mulieri apparueris, vir Dei, & Angelus Domini, habebis: si sapius compareas, vix homo habebis. Ad eum nihil non vile est, quod frequens & obvium, est. Oliva l. 10. Strom. §. Vir Dei.

*Exultavit in gaudio infans in utero.* Luc. 1. 44. In toto Evangelio nullibi legitur S. Joannes exultasse; nisi in ventre matris inclusus. Religiosus extra cubiculum, & monasterium, non exultet, & leviter letetur. Diez. conc. 2. in Visit. B. V.

*Venit in omnem regionem Jordanis.* Luc. 3. 3. Fugiamus civitatum, & vicorum, celebritates: ut, qui in civitatibus, & civis, habitant, ad nos concurrant. Amemus solitudines: ut, qui nos in praesentia fugiunt, ad nos pelliciamus. Joannes quidem Baptista in solitudine verfabatur; & civitates ipse cum hominibus ad eum confluebant. S. Nilus lib. ascet.

Errat, Pater, errat, qui confidit se simul & Monachum esse, & curiae deservire. Quam male meretur, qui Monachorum praesumit clausura deferere, ut Mundi valeat militiam bajulare. Undis erutus sanus est piscis, non ut sibi vivat, sed ut alios pascat. Vocamur, attrahimur; sed ut alios pascat. Vocamur, attrahimur; sed ut vivamus aliis, moriamur nobis. Amat venator cervum; sed ut sibi faciat cibum: persequitur capras, lepuseculos insectatur; sed ut ipsi bene sit, illa nihil sint. Ament & homines nos; sed non nobis, sibi met diligunt; in suas nos vertere delicias concupiscunt. B. Petrus Dam. l. 2. ep. 17. ad Desiderium Abb.

Apud saeculares Religiosus quisque; veluti pictura est: pictura siquidem, si procul assistat, in hianter, & cum aviditate prospicitur; si juxta sit, contemptibilis judicatur. B. Petrus Dam. opusc. 12. c. 26.

§. X.

## Religiosi mali.

*Fugit Adonibesc: quem persecuti comprehenderunt; cassis summitatibus manuum ejus, ac pedum.* Judic. 1. 6. Adonibesc interpretatur dominator egestatis. Et Prov. 10. 4. dicitur: *egestatem operat a est manus remissa*, id est, pigra. Reges dicuntur viri Religiosi, juxta illud Eccl. 48. 8. *qui ungit reges & penitentiam*, Religiosi deberent quidem se, & alios, regere, per vitam, & doctrinam: sed aliqui habent manus, & pedes, amputatos per acediam. S. Bonaventura Diet. Sal. c. 7. de Acedia.

*Multitudo sonitus aquarum, vocem dederunt nubes.* Pl. 76. 18. Nihil mitius nubi- bus, nihil delicatius, nihil mollius. Verum, quae aquam, roremque; terris blandè instillant; ut coeperint inter se collidi, ignes vomunt, fulgetra pariunt, mortem parant, fulmina ei aculantur. Quis credat? adolefcunt inter rores flammæ; undarumque; fulminumque; eadem sunt ca. na. Nimirum nulla discordia feralior, quam piorum. Ex aquis conflatae nubes, si secum ipsae luctentur, flammam evomunt, & fulmina. Quantum terroris è sinu quam blando prodit! Quid tam frigidum, quam filix, & ferrum? si verò concurrant, flammam edunt. Ex Angelis

Polyantb. Sacra Tom. II.

dæmones; ex Ecclesia hæreses; Judas ex Apostolis; ex manna vermes; ex pane vitæ mortis præjudicium: denique; ex optimis pessima emergere solent; ut coeperint depravari. Oliva l. 2. Strom. §. Multitudo sonitus &c.

*Bonum est Sal.* Luc. 14. 34. Sal vulnus acerbatur; sed sanat: carni integræ non nocet. Sic correptio molesta non probo, sed improbo. Stella hic.

*Dixit ergo unus ex Discipulis ejus.* Joan. 12. 4. In Marco 14. 4. leguntur Discipuli communiter mutmurasse, & dixisse: *ut quid perditio ista?* Sed major quantitas non excludit minorem. Et consuetudo Scripturæ est, imò & usus loquentium; ut toti communitati, vel Societati, adscribatur, quod à parte ejus emittitur. Dion. Carth. hic.

Quomodo difficile sum expertus meliores, quam qui in Monasteriis profecerunt; ita non sum expertus peiores, quam qui in Monasterio ceciderunt. S. August. ep. 137.

Illud velim, nè ignores: rugam unam tibi turpiorem esse; quam maxima, vulnera iis, qui in Mundo vivunt. Neque enim tam notabilem, ac conspicuum in fordibus; quam in puris unius coloris vestibus, labes aliqua foeditatem habet. S. Gregor. Naz. orat. de fuco.

Vidit Jacob in scala angelos descendentes, & ascendentes. Gen. 28. 12. Nunquid stantem quempiam, sive sedentem? - aut ascendas, necesse est, aut descendas. Si attentas stare, ruas necesse est. Minime pro certo est bonus, qui melior esse non vult. Et ubi incipis nolle fieri melior; ibi etiam desinis esse bonus. S. Bernardus ep. 91.

*Expediit ei*, si quis est, qui scandala suscitavit in hac domo; in hac sancta, Deo placita; & Angelis ejus admodum gratâ, ac familiarî congregatione; *ut suspendatur in collo ejus mola asinaria*: &c. pro suavi jugo, ac levi onere Salvatoris; gravi mole terrenæ cupiditatis humeris ejus impositâ, demergatur in profundum maris hujus; quod est sine dubio sæculum nequam. S. Bernardus l. 2. in festo S. Michaelis.

Si fortè aliquorum negligentia ad perfectionem non assurgit; ipsi viderint, quid excusationis possint afferre: quoniam Apostolicam omnes nos vitam professi sumus. Apostolicæ professioni nomina dedimus universi. S. Bernardus l. quomodo voluntas nostra divina &c. Monachi, qui habent de Religione, præter solum habitum; sunt sicut tunica Josephi sine corpore. Gen. 37. 33. *Tunica filij mei est; sed fera pessima devoravit eum.* Et sicut simulachrum David sine eo. 1. Reg. 19. 13. Et sicut linteamina sine corpore JESU. Joan. 20. 5. B. Humbertus l. 18. ad Monachos nigros.

Religiosus indevorus, juxta panem moritur fame, juxta fontem moritur siti, juxta ignem moritur frigore. Sicut, quando vinum proclamatur in villa, per vinum, quod potatur in scypho, judicat homo de toto vino, quod est in dolio: Sic Mundus per con-

Bb bb

verla-

verfationem, quam videt in uno Religiofo, judicat omnes alios, qui funt in Monafterio. S. Bonavent. Diet. Sal. c. 20. de Religione.

Quod cancer oftreo, facit plerumque diabolus Monacho: cancer enim, quia oftreis delectabiliter vefcitur; & quia profpicit periculum (fi enim chelas immiferit, relabente tella coarctatur) folet explorat; quando oftream fe contra folis radios aperiat: tunc clanculum immitit, & conclufionem oftrei impedit: ficque, hiantia claustra repetiens, interiora oftrei chelis decerpit, ac depalcitur. Quid oftream congruentius fignificat, quam Monachum? qui nimirum vivit, dum fub silentii cenfura concluditur: perit autem, cum ad loquendum immoderatus aperitur. B. Petrus Dam. l. 2. ep. 18.

S. Jordanus dicebat Praelato: cum diffolutus accidere, licet pafiori: cui moleftior custodia unicus hirci, quam centum ovium. Bollandus 13. Febr. Apophthegmatum ejufdem c. 8. Utinam Mundus hos fibi fervaffet! ut quid enim Monafteria incolunt? Ut quid terram sanctam calcant? quare elemofynas iuftorum devorant? quare Angelica fpiritualis exercitii gymnafia deliciis carnalibus contaminant? Si fordefcere volebant, in loco fordium permanere, non ad loca pietatis transfire debuerunt. Simplicem gehennam in Saeculo male viventes fibi comparaffent; duplicis gehennae fupplicio in Monafteriis negligenter viventes fe reos faciunt. Blofius in fpec. Monach. divif. 2. de malis Monachis.

Ecclefiaftici (Religiofi) multi fimiles Saturno; qui eft planeta caelo propinquiffimus; & ideo caeli influentiam maxime deberet participare: eft tamen planeta malevolus, tardus, terreus, ponderofus, frigidus, pallidus, Stella in Luc. 15.

## §. XI.

## De Religioforum veftitu.

**I**fraël diligebat Jofeph fuper omnes filios fuos - fecitq; ei tunicam pelymitam. Gen. 37. 3. Sic Deus juveni, dilectionis caufa, praeter alios, tunicam facit, & induit, Religionis. Jonghen. p. 1. pro fagra veftitione Exh. 3.

**E**ductum de carcere Jofeph totonderunt ac veftem mutatam obtulerunt ei (Pharaoni) Gen. 41. 14. Rei in carcere comam, & barbam, aiebant; quali lugentes, & fquallentes, teftes Plutarcho de Milone: abfoluti vero comam, & barbam, deponerent, veftesque mutabant, in fignum laetitiae. Vocati ad Religionem liberati funt e miferabili fervitute. Id. ib. Exh. 4.

**E**xpoliavit fe Jonathas tunicam. 1. Reg. 18. 4. Viator calore aestuans tunicam exiit, Jonathas amore flagrabat. 1. Reg. 18. 1. diligebat Jonathas eum David quali animam suam; ideo expoliavit fe. Sic Candidatus amore erga Christum aestuans. Quares: cur Jonathas veftimenta potius dederit, quam

aliquid aliud? dare poterat, in fignum amoris, pecuniam, &c. Respondet Tostatus Abulensis in 1. Reg. quia Jonathas tunc non dabat donum aliquod, ut dicitur David; fed ut ei amorem suum oftenderet: cum seipsum ei dare non poffet, dedit omnia illa, quae erant ipsi immediata. Dare ergo omnes veftes, erat quali seipsum dare totum. Dedit quoque arma fibi chariffima. Id. ib. Exh. 9.

**M**isit Elias pallium suum super illum. 3. Reg. 19. 19. Dicebat ei Elias, quod meum erat, feci tibi. v. 20. Sed non fatis hoc fibi ratus est Elifaeus; Spiritum quoque ejus expebat. 4. Reg. 2. 9. Non fat tibi fit, veftem Sancti Fundatoris portare; indue quoque Spiritum illius. Patres Carmelicae in veftitione fuorum sic orant: oramus ut ministerium, quod per nos exterius exhibetur, tu Deus interius per donum S. Spiritus exequaris. Id. ib. Eph. 7.

**R**ex Ninive abiecit veftimentum suum a se &c. Jon. 3. 6. Laured. in Sylva mort. humilitas. n. 6. Nicolaus Piccinus, Dux exercitus Philippi Ducis Mediolanensis, in agro Brixiano conclusus a Francisco Sfortia Duce Venetorum; cum ad fuos tuto venire non poffet, fe in sacco impositum bajulo tradidit portandum. Bajulus rogatus, quid portaret? Respondit, panem. Ita per medios hostes securus effugit: quia parvus erat; in clufus in sacco facile latuit. Et quia abiecit gloriae confuetam, quam solebat procedere, humilis sacco inclufus delatus vice rheda, vel equi generosi; liberatus est ab hoste. Sic Rex Ninive, obfessus & conclusus divinarum comminatione plagarum; ut immunis evaderet, indutus est sacco; ficque liberatus. Achab Regi scelerato plurima mala comminatus fuerat Elias: ille, ut malorum oblidionem, quam veluti conclusus detinebatur, evaderet; scidit veftimenta sua, & operuit cilicio carnem suam; jejunavitque, & dormivit in sacco, & ambulavit demiffa capite. 3. Reg. 21. 27. ficque comminatas poenas evafit. Id. ib. Exh. 21.

**I**nduite novum hominem &c. Eph. 4. 24. Democritus ridens. Doctor quidam togam holosericam laciniis pretiosis Zobelinis, interiora vero, ad sumptus vitandos, ovillis subduci mandavit. Ei quidam obviavit ait: bona fortuna te in tam pulchra veftem comitetur. Sed, quaeſo, dic mihi: an interiora exterioribus his respondeant? Cui Doctor: non auſim hoc dicere: praetextas, quales ſunt, vides; at reliquae ſunt ex eo genere, quo tuae. Si quempiam Religioforum Saecularis interroget: an interiora respondeant exterioribus? cogetur cum verecundia respondere: non auſim hoc dicere. Praetextas, quales ſunt, vides; ſanctus nempe habitus Religionis: at reliqua, cogitationes, opera, &c. ſunt ex eo genere, quo tua, indisciplinata nimirum, & ſecularia. Id. ib. Exh. 27.

Vestis